

**Zgłaszanie nieprawidłowości i naruszeń prawa
w Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu**

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu, dbając o swój wizerunek oraz poszanowanie przepisów prawa, dokłada wszelkich starań, by zapobiegać wszelkim nieprawidłowościom i nadużyciom, kierując się zasadami etyki oraz pełnej transparentności.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu od 20 lat, głównie na terenie Górnego Śląska, zagospodarowuje, rekultywuje i rewitalizuje tereny pogórnice, przy zachowaniu szczególnej dbałości o środowisko naturalne i zabezpieczenie przed zniszczeniem obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe i przemysłowe. Podejmuje działania aby stworzyć jak największą, alternatywną wobec górnictwa liczbę miejsc pracy, sprzyjając przy tym rozwojowi innych sektorów gospodarki. W 2023 roku prowadzi likwidację 5 kopalń i realizuje zabezpieczenie sąsiednich zakładów górniczych przed zagrożeniem wodnym, gazowym czy pożarowym.

Spółka zagospodarowuje nieruchomości i majątek likwidowanych kopalń, znajdujących się na terenie 28 gmin. Obejmuje swoim działaniem 73 gminy, a skład zasobów lokalowych Spółki wchodzi około 15000 mieszkań. Obecnie w Spółce zatrudnionych jest ponad 2500 pracowników. Specyfika prowadzonej działalności, stawiane zadania, ilość kontrahentów i wydatkowanych środków finansowych, nakładają na Spółkę obowiązek zwrócenia szczególnej uwagi na przeciwdziałanie wszelkiego rodzaju nadużyciom i nieprawidłowościom.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. umacnia swoją pozycję i zaufanie wśród kontrahentów, wyłącznie w oparciu o sprawdzone i skuteczne rozwiązania mające podstawy w poszanowaniu przepisów prawa, stosowaniu najwyższych standardów etycznych, dobrych relacji z klientami i partnerami handlowymi.

Zapobieganie różnego rodzaju bezprawnym działaniom i przypadkom nadużywania prawa, pozwala na uniknięcie strat wizerunkowych, zwiększenia zaufania do Spółki, unikanie strat materialnych oraz minimalizację ryzyka wynikającego z niedopatrzeń i niedostosowania do obowiązujących norm prawnych.

Do działań mogących skutkować poniesieniem strat przez Spółkę w wyniku różnego rodzaju form nadużywania prawa należy zaliczyć:

- ✓ działania korupcyjne polegające na przyjmowaniu korzyści majątkowych lub osobistych przez pracowników Spółki,
- ✓ zaniechania czynności w wyniku lekkomyślności lub zaniedbywania obowiązków, które skutkują naruszeniem wewnętrznych regulaminów Spółki, poleceń służbowych, jak i regulacji prawnych powszechnie obowiązujących,
- ✓ nieetyczne zachowania i działania łamiące zasady określone w Kodeksie Etycznym SRK S.A., szczególnie noszące znamiona mobbingu lub dyskryminacji,
- ✓ poświadczenia nieprawdy i fałszowanie dokumentacji,

Do działań mogących skutkować poniesieniem strat przez Spółkę w wyniku różnego rodzaju form nadużywania prawa należy zaliczyć :

- ✓ działanie na niekorzyść Spółki w związku z zaistnieniem konfliktu interesów, w tym głównie zatajenie faktu wystąpienia konfliktu interesów,
- ✓ kradzieże, przywłaszczenia i niszczenia mienia Spółki,
- ✓ wykorzystywanie sprzętu i mienia spółki w sposób niewłaściwy,
- ✓ naruszanie przepisów dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy,
- ✓ naruszanie bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych,
- ✓ naruszanie prywatności i niezgodnego z prawem wykorzystywania danych osobowych i pracowniczych,
- ✓ naruszanie przepisów i umów dotyczących zachowania tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy służbowej,
- ✓ podejmowanie nieracjonalnych decyzji gospodarczych.

Wcześniej wskazano tylko niektóre przykłady mogące powodować straty wizerunkowe i materialne dla Spółki. Katalog tych czynów nie jest zamknięty. Wszystkie zachowania godzące w szeroko rozumiane interesy Spółki, powinny podlegać ujawnieniu i weryfikacji oraz szybkiej eliminacji, a kolosalną rolę przy ujawnianiu nadużyć odgrywają informacje przekazywane anonimowo lub jawnie przez różne osoby.

Obeenie funkcjonuje mylne przekonanie, iż tylko pracownik firmy może dostarczyć informację o negatywnych zdarzeniach w niej zachodzących. W rzeczywistości takie informacje może przekazać każdy, kto chociażby przelotnie został powiązany z Spółką i dostrzegł niezgodne z prawem działania w jej strukturach.

Do kategorii takich osób można zaliczyć:

- ✓ kontrahentów,
- ✓ osoby uczestniczące w postępowaniach przetargowych,
- ✓ osoby uczestniczące w procesach rekrutacji,
- ✓ stażystów,
- ✓ klientów,
- ✓ osoby wykonujące prace na rzecz Spółki na podstawie umów cywilnoprawnych.

Niewątpliwym jest, że znaczenie dla ochrony interesów Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. będą miały tylko informacje przekazywane w dobrej wierze, a więc wynikające z pobudek etycznych, mających na celu dobro Spółki.

Informacje przekazywane ze złośliwości lub chęci uzyskania przez osobę informującą szeroko rozumianych korzyści, określone są jako, przekazane w złej wierze.

Zła wiara przy przekazywaniu informacji ma w szczególności miejsce wtedy, gdy osoba informująca wie lub powinna wiedzieć, że przekazywane przez nią informacje nie polegają na prawdzie, a osoba której informacja dotyczy może ponieść negatywne konsekwencje.

Rola jaką odgrywają dla bezpieczeństwa funkcjonowania przedsiębiorstwa informacje uzyskiwane od ich pracowników i osób powiązanych z jego działalnością została dostrzeżona przez Parlament Europejski i Radę Unii Europy, które w dniu 23 października 2019 roku przyjęły wspólnie Dyrektywę nr 2019/1937 dotyczącą ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii. W grudniu 2021 upłynął termin implementacji do polskiego systemu prawnego wskazanej Dyrektywy, z której wynika obowiązek wdrożenia odpowiednich przepisów wewnętrznych ustanawiających zasady postępowania i standardy w zakresie procedur informowania o nieprawidłowościach.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w Bytomiu realizuje zobowiązania wynikającego z Dyrektywy nr 2019/1937 poprzez wdrożenie do użytku „Regulaminu obsługi zgłoszeń nieprawidłowości i naruszeń prawa...”.

Celem opracowania i wdrożenia do użytku regulaminu było określenie jednolitej procedury zgłaszania nieprawidłowości i naruszeń prawa, zasad rzetelnego, niezależnego i mieszczącego się w określonym czasie sprawdzenia zgłoszonych informacji oraz zapewnienia dostarczenia zgłaszającemu informacji zwrotnej.

Zgłaszającym według regulaminu jest osoba zatrudniona lub współpracująca ze Spółką, niezależnie od zajmowanego przez nią stanowiska, pełnionej funkcji czy formy zatrudnienia. Zgłaszający winien przekazywać informacje w dobrej wierze i ujawnić wszystkie znane mu fakty i okoliczności dotyczące przedmiotu zgłoszenia, w tym dane osoby lub osób, które miały dopuścić się nieprawidłowości.

Regulamin definiuje takie pojęcia jak, np.:

- ✓ Przyjmujący zgłoszenie – komórka organizacyjna Spółki wyznaczona do przyjmowania zgłoszeń,
- ✓ Działanie odwetowe – bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, które jest spowodowane zgłoszeniem i które narusza lub może naruszyć prawa zgłaszającego lub wyrządza lub może wyrządzić szkodę zgłaszającemu,
- ✓ Informacja zwrotna – przekazanie zgłaszającemu informacji na temat planowanych lub podjętych działań następnych i powodów takich działań.

Zgodnie z regulaminem zgłoszenia można dokonać poprzez jeden z poniższych kanałów:

- ✓ **elektronicznie**, poprzez zamieszczony na stronie internetowej SRK S.A. (srk.com.pl) formularz online;
- ✓ **listownie**, wysyłając zgłoszenie w zamkniętej kopercie opatrzonej wyraźnym napisem:

„Zgłoszenie nieprawidłowości” na adres:

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.

ul. Strzelców Bytomskich 207

41-914 Bytom

W przypadku korzystania ze sposobu tradycyjnego, zgłaszający może skorzystać z formularza zgłoszenia, który stanowi załącznik do Regulaminu.

Zgłoszenie może mieć charakter:

- a) **imienny - jawny**, gdy Zgłaszający zgadza się na pełne ujawnienie tożsamości zarówno osobom zaangażowanym w wyjaśnienie Zgłoszenia jak i osobom postronnym,
- b) **imienny - poufny**, gdy Zgłaszający z powodu uzasadnionych obaw chce, aby jego dane nie zostały ujawnione; w takim przypadku dane Zgłaszającego podlegają ochronie przed dostępem osób nieupoważnionych,
- c) **anonimowy**, nie pozwalający w żaden sposób na identyfikację Zgłaszającego.

Formularz online nie wymaga podania danych osobowych Zgłaszającego, natomiast w formularzu papierowym Zgłaszający może podać swoje dane oraz zażądać ich „utajnienia”. W razie wystąpienia konieczności ujawnienia danych osobowych Zgłaszającego, ze względu na dobro postępowania wyjaśniającego, niezbędne jest uzyskanie zgody Zgłaszającego.

Wstępną analizę zgłoszenia przeprowadza komórka organizacyjna Spółki wyznaczona Zarządzeniem Prezesa Zarządu do wstępnej obsługi zgłoszeń. Przyjmujący ma obowiązek potwierdzenia Zgłaszającemu faktu otrzymania informacji, w terminie 7 dni od dnia od jej wpływu, chyba że zgłaszający nie podał adresu, na który należy przekazać potwierdzenie.

Jeżeli przekazane informacje pozwalają na przeprowadzenie ich weryfikacji, zgłoszenie jest przedmiotem prac w ramach prowadzonego w sposób uczciwy i bezstronny postępowania wyjaśniającego.

Z prac komisji sporządzany jest protokół oraz informacja zwrotna dla Zgłaszającego.

Zgłoszenia zawierające informacje w sposób oczywisty niewiarygodne bądź o niedającej się zweryfikować treści nie będą rozpatrywane.

Należy podkreślić, iż regulamin wprowadził kategoryczny zakaz zachowań odwetowych w stosunku do pracowników składających zgłoszenie w dobrej wierze oraz w racjonalnym przeświadczeniu, iż dokonują ujawnienia istotnych nieprawidłowości. Bez znaczenia jest przy tym, czy ujawnione informacje udało się potwierdzić i czy nieprawidłowości rzeczywiście miały miejsce.

Ochrona Zgłaszającego obejmuje w szczególności następujące obszary:

- ✓ praw i obowiązków wynikających ze stosunku pracy,
- ✓ kształcenia zawodowego,
- ✓ warunków pracy,
- ✓ wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych,
- ✓ oceny zawodowej oraz systemu awansowania,
- ✓ odpowiedzialności dyscyplinarnej i odszkodowawczej,
- ✓ zmiany warunków pracy i płacy,
- ✓ rozwiązania stosunku pracy.

Ochrona Zgłaszającego powinna zapobiec lub zminimalizować skutki działań odwetowych.

Spółka ma obowiązek chronić Zgłaszającego przed szykanami, dyskryminacją czy molestowaniem psychicznym w związku z podjętymi przezeń legalnymi działaniami w zakresie przekazywania zgłoszeń o wykrytych lub domniemanych nieprawidłowościach.

Procedura zgłaszania nieprawidłowości wdrożona w Spółce Restrukturyzacji Kopalń S.A. nie powinna służyć zgłaszaniu powszechnie występujących utrudnień i problemów związanych z realizacją zadań, które można rozwiązać poprzez stosowanie wewnętrznych przepisów Spółki lub w ramach zachodzących interakcji pomiędzy pracownikami i przełożonymi.

ul. Strzelców Bytomskich 207
41-914 Bytom
2022